Нікольської районної ради Донецької

смт Нікольське 2020

Зміст

I.Особливості використання інтелект-карт

в початковій школі.

II.Основні етапи роботи над

інтелект-картою на уроках української мови.

III.Комплект інтелект-карт з української мови.

IV.Використані джерела.

І.Особливості використання інтелект-карт в початковій школі.

Кількість інформації в світі подвоюється кожні 10 років, тому виникає необхідність вміти її опрацьовувати і краще запам’ятовувати.

Новий стандарт освіти вимагає, щоб учень міг сам ставити і вирішувати проблеми, розуміти, для чого він вчиться, вміти знаходити інформацію, розмірковувати над нею: аналізувати, узагальнювати і систематизувати, а ще вміти спілкуватися, оцінювати себе та інших.

Як же навчити всьому цьому школяра?

Очевидно, що для вирішення вище зазначених завдань необхідні нові прийоми і способи роботи з навчальною інформацією. Одним з таких ефективних способів, на наш погляд, є технологія інтелект-карт, заснована на зображенні асоціативних зв'язків.

Карти пам'яті, інтелект-карти, карти розуму, карти мислення - ці слова позначають порівняно новий спосіб графічного запису інформації. Інтелект-карта – це спосіб зображення процесу мислення за допомогою схем і образів, а також це засіб для вирішення завдань та підвищення якості навчання.

Автор методу – Тоні Бьюзен – відомий англійський письменник, лектор і консультант з питань інтелекту, психології навчання і проблем мислення, стверджує, що метод інтелект-карт може знайти застосування в будь-якій сфері життя, де б не було потрібно вдосконалювати інтелектуальний потенціал людини та запам’ятовувати велику кількість інформації.

При складанні інтелект-карти працюють обидві півкулі головного мозку, так як в процесі їх побудови бере участь більшість каналів сприйняття. Коли ми працюємо зі схемами, аналізуємо інформацію – у нас працює ліва півкуля, яка відповідає за логіку. Якщо починаємо підбирати малюнки (графічні образи) відповідні до слів, розміщених на гілках інтелект-карти, то активізуються нові розумові процеси, які до цього моменту не були задіяні. До роботи лівої півкулі мозку підключається права півкуля, що відповідає за образи. Так зв'язується робота обох півкуль - від асоціацій до логіки і назад. У цьому важлива перевага технології інтелект-карт.

ІК дають змогу у стислій, вербально-образній формі глибоко й міцно засвоювати навчальний матеріал, тому використовувати цю технологію в початкових класах можна на різних етапах уроку при вивченні усіх навчальних предметів.

Так під час ознайомлення учнів з новим матеріалом (подаючи його блоком) ми на дошці створюємо інтелект–карту на протязі уроку, додаючи нові «гілки», малюнки, символи. Такий колаж слугуватиме своєрідним планом і дасть змогу учням легко зробити висновки під час підведення підсумку уроку.

При закріпленні матеріалу учні колективно чи самостійно створюють на дошці інтелект-карту із готових елементів і розміщують малюнки, виконуючи

завдання до кожної з підтем. При повторенні матеріалу діти малюють ІК, працюючи в групах.

При перевірці знань з теми, під час самостійних робіт можна дати сильнішим учням завдання зобразити вивчений матеріал у вигляді карті-пам'яті.

Творчі домашні завдання по складанню інтелект-карт – діти виконують із великим задоволенням.

Використовувати карти пам'яті, на нашу думку, можна на уроках вже з 1 класу, поступово ускладнюючи їх до 4. Оскільки сам автор методу постійно підкреслює, що Інтелект-карта не є лише ще одним прийомом навчання. На його думку, на основі цього методу можна створити систему навчання, яка озброїть учня найважливішим умінням – умінням самостійно здобувати знання і використовувати їх у своїй діяльності.

ІІ.Основні етапи роботи над інтелект-картою.

Коли діти складають карти пам’яті, то намагаються відійти від усіх правил, щоб їх карта була унікальною. Це не суперечить ідеї методу, оскільки автор технології Тоні Бьюзен підкреслював, що строгих правил побудови Інтелект-карти немає, як немає і неправильних карт: виробляючи свій стиль, міняти можна все, лише б мислення ставало продуктивніше - для цього інтелект-карти і були придумані.

Після завершення роботи по складанню карт школярі вчаться презентувати свої роботи. А при оцінюванні доцільно враховувати як зміст карти так і творчий підхід у реалізації цього проекту.

Я навчала учнів створювати інтелект-карти поступово: спочатку ми аналізували вже готові зразки, потім пробували складати колективно на дошці, наступним етапом була робота в групах, і вже потім індивідуальні завдання додому.

У своїй роботі ми з учнями насамперед засвоїли кроки побудови інтелект-карт:

- готуємо кольорові ручки, олівці та фломастери;
- лист кладемо горизонтально;
- в центрі сторінки великими друкованими літерами пишемо і виділяємо рамкою головну тему;
- від центральної теми малюємо гілки різними кольоровими олівцями - підтеми;
- кожну гілку підписуємо 1-2 словами;
- на кожній гілці (не змінюючи колір) малюємо гілочки, підписуємо їх;
- встановлюємо зв'язки між поняттями.
- в ІК не тільки пишемо слова, але і ілюструємо їх: малюнки, схемки, символи і т. д.

Головні завдання технології інтелект-карт, на нашу думку, наступні:

- розвивати креативність школярів;
- формувати комунікативну компетентність в процесі групової діяльності;
- формувати загально навчальні вміння, пов'язані зі сприйняттям, переробкою та обміном інформацією;
- покращувати всі види пам'яті учнів (короткочасну, довготривалу, образну, зорову і т. д.);
- прискорювати процес навчання;
- формувати організаційні уміння.

Досвід доводить, що створення інтелект – карт підходить для дитини з будь-яким типом сприйняття (аудіальний, візуальний, кінестетичний). Різниця лише в способі складання карти та поводженню з нею. Адже можна займатися майндмеппінгом сидячи за партою, працюючи біля дошки чи пересуваючись по класу, застосовувати малювання чи проговорювати зміст карти вголос під час роботи в групах, споглядати створену карту і милуватися нею, чи слухати підготовлену презентацію групи, що створила ІК. Головне, аби учні зрозуміли, усвідомили і глибоко запам’ятали навчальний матеріал, а потім змогли скористатися набутими знаннями.

Використання цього методу дає позитивний результат і приносить задоволення від праці як учителю, так і дітям.

III.Комплект інтелект-карт.

СЛОВА – назви ПРЕДМЕТІВ

Хто? істоти	Що? неістоти

ЗАГАЛЬНІ

дівчина учитель ведмідь річка гори місто школа село море земля дерево будинок

ВЛАСНІ

Олена Ірина Яківна Вінні-Пух Дніпро Карпати Київ Азовське Тихий Україна

ЗА ЧИСЛАМИ

ОДНИНА	МНОЖИНА
трикутник	трикутники
квадрат	квадрати

Слова протилежні за значенням	день – ніч холод - спека
Слова близькі за значенням	Лан - нива - поле
Багатозначні слова	Сонечко

Діти вивчають рідну мову.

ІМЕННИК

відповідає на питання хто? Що?

Соловейко сонце зустрічає.

За родами

Ж.р.	Ч.р.	С.р.
Вона Моя	Він Мій	Воно Моє

За числами

однина	множина

За питаннями

Н	хто? що?	яр	ніч	сонце
Р	кого? чого?	яру	ночі	сонця
Д	кому? чому?	яру	ночі	сонцю
З	кого? що?	яр	ніч	сонце
О	ким? чим?	яром	ніччю	сонцем
М	на кому? на чому?	на ярі	ночі	сонці

Назви

істот (Хто?)		неістот (що?)		
людей	тварин	Речей стіл	Рослин квітка	Подій крок, перерва

кіно
метро
пальто
радіо
ситро

Р
~~Ч~~
В

загальні	власні
шахтар місто кінь	Петро Київ Орлик

ПРИКМЕТНИК

слова , які називають ознаки предметів

ДІЄСЛОВО

ПФ → t, ☺, Ч, Р

що робити?	що зробити?
розв'язувати	розв'язати
везти	привезти
пекти	спекти
недоконаного виду	доконаного виду

t			I дієвідміна		II дієвідміна	
			однина	множина	однина	множина
	Майбутній час		I особа			
	Теперішній час	☺	у, ю	емо, ємо	у, ю	имо, їмо
			II особа			
	Минулий час	Р (в однині)	еш, єш	ете, єте	иш, їш	ите, їте
			III особа			
			е, є	уть, ють	ить, їть	ать, ять

Степ засріблився росою.

ЧИСЛІВНИК

означає кількість предметів , число і порядок предметів при лічбі, змінюється за Р.Ч.В. , відповідає на запитання скільки? який? котрий?

ЗВОРОТНІЙ
себе
ОСОБОВІ
1особа 2особа 3особа
ПИТАЛЬНІ
Хто? Що?

IV.Використані джерела.

http://www.mind-map.ru
http://www.zhyvo.in.ua

Література:

1. Бьюзен Тони «Суперинтеллект» - М.: Попурри – 2014.
2. Бьюзен Тони «Супермышление» - М.: Попурри – 2003.
3. Хорст Мюллер Составление ментальных карт. – М.: Омега – Л – 2007.
4. Джошуа Фоер. Эйнштейн гуляет по Луне: Наука и искусство запоминания — М.: Альпина Паблишер, 2013.